

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

שם השיעור ה' נסי – לזכרו של א"מ ד"ר יחיאל בן-נון ז"ל (שיעור מס' 50)

שם המרצה הרב ד"ר יואל בן-נון

(שמות י"ז, ח-טז)

וַיָּבֹא עִמְלֶק, וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיָדָם;

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוֹשֻׁעַ: בְּחַר-לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעִמְלֶק –

מָחָר אָנֹכִי נֹצֵב עַל-רֹאשׁ הַגְּבֻעָה

וַיִּמָּטָה הָאֵל-לַהִים בְּיָדֵי;

וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה, לְהִלָּחֵם בְּעִמְלֶק,

וּמֹשֶׁה אֶהְרֵן וְחֹר וְעָלוּ רֹאשׁ הַגְּבֻעָה;

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל,

וּכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עִמְלֶק;

וַיִּדִּי מֹשֶׁה כְּבִדִּים,

וַיִּקְחוּ-אֶבֶן וַיִּשְׂימוּ תַחְתֵּי וַיִּשָּׁב עָלֶיהָ,

וְאֶהְרֵן וְחֹר תָּמְכוּ בְּיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד,

וַיְהִי יָדָיו אָמוּנָה עַד-בֹּא הַשָּׁמֶשׁ;

וַיַּחַלֵּשׂ יְהוֹשֻׁעַ אֶת-עִמְלֶק וְאֶת-עַמּוֹ לְפִי-חָרֵב;

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה: כָּתַב זֶאת זִכְרוֹן בְּסֵפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ –

כִּי-מַחָה אֶמְחָה אֶת-זֵכֶר עִמְלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם!

ה' | נסי –

וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ

כִּי-יָד [מוֹרָה] עַל-כֵּס י-ה

וַיֹּאמֶר:

[וְאֹמַרְתָּ] מִלְחָמָה לַה' בְּעִמְלֶק

מִדָּר דָּר!

¹ ארץ המוריה – פרקי מקרא ולשון (אלון שבות התשס"ו), עמ' 89-111.

ימי עיון בתנ"ך תשע"ט

(במדבר י', לג-לו)

וַיִּסְעוּ מֵהַר ה' דָּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים –

וְאָרוֹן בְּרִית ה' נָסַע לִפְנֵיהֶם דָּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים,

לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה;

וַעֲנַן ה' עָלֵיהֶם יוֹמָם בְּנִסְעָם מִן הַמַּחֲנֶה;

{ וַיְהִי בְנִסְעֵ הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה:

קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אִיבֵיךָ,

וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ!

וּבְנַחַה יֹאמֶר:

שׁוּבָה ה'

{ רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל! }

תנו רבנן: ... פרשה זו עשה לה הקב"ה [במסורה] סימניות מלמעלה ולמטה, לומר שאין זה מקומה!
רבי אומר: לא מן השם הוא זה, אלא מפני שספר חשוב הוא בפני עצמו...
תניא: רבן שמעון בן גמליאל אומר: עתידה פרשה זו שתיעקר מכאן, ותיכתב במקומה,
ולמה כתבה כאן? כדי להפסיק בין פורענות ראשונה לפורענות שנייה...
והיכן מקומה? ... בדגלים! (שבת קטו-קטז);

(במדבר כ"א, א-ג)

וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב,

כי בא ישראל דרך האתרים,

וילחם בישראל וישב | ממנו שבי;

וידר ישראל נדר לה' ויאמר:

אם נתן תתן את העם הזה בידי –

והחרמתי את עריהם!

וישמע ה' בקול ישראל, ויתן את הכנעני...

ויקרא שם המקום חרמה!

(במדבר י"ד, כה [י"ג, כט] + מג-מה)

... והעמלקי והכנעני יושב בעמק [=בארץ הנגב],

מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף;

... ויעפלו לעלות אל ראש ההר,

וארון ברית ה' ומשה לא משו מקרב המחנה;

וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא,

ויכוס ויכתום עד החרמה!